పిపీలికం

పూర్వం కృతయుగంలో, ఒకానొక ప్రజాపతి రాజ్యంచేసే కాలంలో, గౌతమీ నదికి ఉత్తరంగా శ్యామవనం అనే అడవిలో ఓ పెద్ద మర్రిచెట్టొకటి ఉండేదిట. ఆ మర్రిచెట్టుకింద, దాని మానుని ఆనుకొని, ఓ పెద్ద చీమలపుట్ట ఉండేదిట. అందులో నివసించే ఒకానొక చీమకి ఒకనాడు ఉన్నట్టుండి తనెవరో ఏమిటో తెలుసుకోవాలనే జిజ్ఞాస కలిగిందిట.

తనెవరో అనే విషయం గురించి ఆ చీమ చాలా తీవ్రంగా ఆలోచించనారంభించిందట. (ఆలోచించి పనిచెయ్యడం మంచిదే? కాని, ఆలోచన ఒకప్పుడు పనికి అంతరాయం కలిగిస్తుంది). పనీ పాటూ సరిగా చెయ్యకుండా ఆ చీమ ఆలోచనల్లోపడి కూర్చుండిపోయేసరికి తోటి చీమలు దానిని చివాట్లు పెట్టేయట. పని చెయ్యని ప్రాణులు "చెడిపోతాయిస్మా!" అని దాన్ని హెచ్చరించాయిట. అయినప్పటికీ దాని ఆలోచనలనది మానింది కాదట.

నేనెవర్ని! కళ్లనా, కాళ్లనా, తలనా, మొండేన్నా? ఎవరు నేను? నేను తినే తిండినా నేను? నా ఆలోచించే శక్తినా నేను? ఎవర్ని నేను? ఎందుకు పుట్టేన్నేను? ఎందుకు జీవిస్తున్నాన్నేను? ఎందుకు చస్తాను? చచ్చి నే నేమవుతాను? ఎవర్ని, నేనెవర్ని?

ఇటువంటి ఆలోచనలతో చీమకి నిద్ర చెడిందట. ఆరోగ్యం క్షీణించిందట. తల కూడా చీమవాసంత పాడయిందట. ఆరోగ్యం క్షీణించి, ఆలోచనలు ఎక్కువ కావడంతో దాని పరిస్థితి చాలా గందరగోళంగా మారిందట.

అప్పుడు, ఆ చిరుచీమ దురవస్థ చూసి, దానికి మరొక చీమ హితబోధ చేసిందట; "ఒరే సోదరా అంతుచిక్కని ఆలోచనలతో ఎందుకలా తల బద్దలు కొట్టుకుంటావు? అలా చేసుకొనేదానికి మారుగా అనుభవశాలి నెవరినైనా అడిగి చూడకూడదా? నే చెప్పేమాట విను. ఇక్కడికి మూడు ఆమడల దూరంలో గోపన్నపాలెం అనే గ్రామం ఉంది. అక్కడ నిగమశర్మ అనే బ్రాహ్మణుడున్నాడు. నీ ప్రశ్నలన్నింటికీ ఆయన సమాధానం చెప్పగలడేమో వెళ్లి అడుగు. అలా చెయ్యి!" అని హితబోధ చేసిందట సోదర పిపీలికం.

ఆ హితబోధ విని ఆనందించిన మన చిరుచీమ, పనికట్టుకొని, పెను ప్రయాసల కోర్చి ప్రయాణం చేసి, గోపన్నపాలెం చేరుకొని, నిగమశర్మ ఇంటికి వెళ్లిందట.

ఆత్మపదార్థానికైనా సరే, బ్రహ్మపదార్థానికైనా సరే ఆకలి మాత్రం తప్పదని గోపన్నపాలెపు నిగమశర్మకి బాగా తెలుసునట. మన చిరు చీమ అతని ఇల్లు చేరుకొనే సమయానికి అతడు గొప్ప ఆకలిమీద ఉన్నాడట. మన చీమ అతడివైపు జ్ఞానకాంక్షతో చూస్తే, అతడు మన చీమని ఆకలిచూపు చూసేడట. కాని, నిగమశర్మ సర్వభక్షకుడు కాడట. అతడు చీమలని కాని, మానవులను కాని తినడట. (వారి కష్టాన్నే తినగలడట.)

చీమని చికాకుగా చూసి -

"ఏమిరా పిల్లవాడా! ఎందుకొచ్చేవు? నీకు నాతో ఏమి పనుంది?" అని ప్రశ్నించేట్ట నిగమశర్మ.

అప్పుడు చీమ ముందుకాళ్లు వంచి, తల నేలకి ఆన్చి, "స్వామీ! నేనెవర్ని? ఎందుకు పుట్టేను? ఎందుకు బతుకుతున్నాను? ఎందుకు ఛస్తాను?" అని సవినయంగా ప్రశ్నించి తన రాకకు కారణం నిగమశర్మకి తెలియజేసిందిట.

గోపన్నపాలెపు గోపకుమారుల్లో కొంతమందికి విద్యాభ్యాసం చేయాలనే వాంఛ కలిగి నపుడు, "ఆలమందలు కాసుకొనేవాళ్లకి ఓనమాలెందుకురా?" అని వారిని నిగమశర్మ లోగడ నిరుత్సాహపరిచేడుట. అందుచేత వారు ఓనమాల వంక రావడం మానివేసేరట. ఆ గ్రామంలో క్షత్రియులెవరూ లేరు. ఒక వైశ్యుడున్నాడట! కాని, అతనికి లాభాల చదువే కాని ఓనమాల చదువు అక్కరలేకపోయిందట. మరింక బ్రాహ్మణులున్నారా అంటే! ఆ గ్రామానికి నిగమశర్మ ఒంటి బ్రాహ్మణుడట. దానా దీనా, నలుగురికి నాలుగేసి అక్షరాలు చెప్పి నాలుగు నూకలు సంపాదించే అవకాశం నిగమశర్మకీ లేకపోయిందిట. ఇంటికి మూడేసి నూకలు చొప్పున ముష్టెత్తుకుంటూ, సగం ఆకలితో బతికే నిగమశర్మకి జ్ఞానకాంక్షతో వచ్చిన చిరుచీమని చూడగానే బండెడాస, కొండంత ఉత్సాహమూ కలిగేయట. "మానవేతర జీవుల్లో జాతి బేధప్రమేయం లేదు కాబట్టి ఈ చీమకి చదువు చెప్పి నాలుగు నూకలు లాగొచ్చుకదా" అని అతను చాలా సంబరపడ్డాట్ట.

చీమ మాటలు విన్నాక నిగమశర్మ క్షణం సేపు ఆలోచించి, గొంతుక సవరించుకొని,

"అబ్బో! మంచి జిజ్ఞాసతోనే వచ్చేవే! కాని చూడు. నువ్వు తెలుసుకోవాలనే విషయాలన్నీ తెలుసుకోవాలంటే చాలా చదువుకోవాలే!" అన్నాడట.

"అలాగైతే, స్వామీ, ఆ చదువు నాకు మీరే చెప్పాలి!" అందిట చిరుచీమ.

"అలాగే చెప్తాను. కాని, చూడు! ఒక యదార్థం ఉంది. ఆకలితో మాడి చచ్చేవాడు ఆ పరమాత్ముడైనా సరే ఎవరికీ పాఠాలు చెప్పలేడు. వాడికి ఆ శక్తి కాని, ఆ ఇచ్ఛ కాని ఉండవు. నేనిప్పుడు ఆ స్థితిలోనే ఉన్నాను" అని చెప్పి ఊరుకొన్నాట్ట నిగమశర్మ.

చిరుచీమకి ఏం చెయ్యాలో తెలియక ....

"మరైతే, నేనేం చెయ్యాలి స్వామీ?" అని అమాయకంగా అడిగిందట. అందుకు సమాధానంగా,

"ప్రతి దినం నాకు ఓ గిద్దెడు నూకలియ్యి అంతేచాలు! అందుకు సమ్మతిస్తివా, నేన్నీకు చెప్పగలను చదువు" అని ఆశని గాంభీర్యం వెనక దాచి తన యథార్థపు కోరిక తెలియజేసేడట చీమకి శర్మ.

అప్పుడా చిరుచీమ తెగ సంతోషించి నిగమశర్మకి నమస్కరించి, "స్వామీ! ఎంతటి కష్టమైనా సరే నేను లెక్కచెయ్యను. నాకు చదువుకావాలి!" అని తన అభీష్టం ప్రకటించి, ఆ క్షణం నుంచీ ఎద్దులా కష్టపడి గింజ గింజ చొప్పున గిద్దెడు గింజలూ ప్రతిదినం గురువుకి సమర్పించి అతని దగ్గర చదువులు నేర్చుకుందిట.

నిగమశర్మ ఆ చీమకి అక్షరమాలంతా నేర్పేడట. గుణింతాలన్నీ మప్పేడట. దానిచేత "తల, వల" అన్నీ చదివించేడట. దానికి అంకెలన్నీ చూపించి, కూడికలు, కొట్టివేతలూ చెప్పేడట. అంతకంటే ఎక్కువ చదువులు అతనికి రావట. అందుచేత తను చెప్పగలిగిన మేరకి వీలైనంత ఆలస్యంగా చదువులన్నీ చెప్పి, చివరి దినం చీమని పిలిచి.

"నువ్వెవరో నీకిప్పుడు తెలిసిందా?" అని అడిగేడట నిగమశర్మ.

"నేనెవర్ని స్వామీ! వేగిరం చెప్పండి స్వామీ!" అని ఎంతో కుతూహలంగా తొందర తొందరగా అడిగిందట చిరుచీమ.

అప్పుడు నిగమశర్మ పరబ్రహ్మంలా నవ్వి

"మరెవరివీ కావు! నువ్వు చీమవి!" అన్నాట్ట.

"ఆహా! నేను చీమనా!!" అని ఆశ్చర్యచకితురాలైపోయి, ఆ తరువాత పరమానంద భరితురాలై పోయిందట చిరుచీమ.

"మరింక చదువైపోయింది. నువ్వు వెళ్లవచ్చు" అని నిట్టూర్చి అన్నాడట చీమ శిష్యుడితో గురుశర్మ.

చీమ జ్ఞానం సంపాదించిన చిరుచీమ కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా మరొక నాలుగు దినాల నూకలు నిగమశర్మకి కట్నం కింద సమర్పించుకొని, ఎగురుతూ, గెంతుతూ, శామవనం వెళ్లి తన సోదరులందరికీ జ్ఞానం పంచిందట. ఆ చీమలన్నీ కూడా "ఆహా! అయితే, మనమంతా చీమలమన్నమాట!" అని సంబరపడి చీమల పండుగ జరుపుకున్నాయట.

అయితే -

మన చీమ సంతోషంగా శ్యామవనం చేరుకొని పుట్టినింటికి వెళ్లిందే కాని దానికి ఆ సంతోషం ఎక్కువ దినాలుండలేదు. దానికి అనుమానాలన్నీ మళ్లీ పుట్టుకు రాసాగాయి.

"చీమంటే ఏమిటి? కళ్లా, కాళ్లా, తలా, మొండెమా? కాళ్లు లేకపోతే నేను చీమని కానా? కళ్లు లేకపోతే నేను చీమకంటే భిన్నమవుదునా? చీమ అనే ఈ పదార్థం ఎందులో ఉంది? ఇది ఇలాగే ఎందుకు పుట్టాలి? ఇది ఇలాగే ఎందుకు బతకాలి? ఇలాగే ఎందుకు చావాలి?"

ఇటువంటి చిక్కు ప్రశ్నలన్నీ ఆ చీమని తిరిగి చీకాకు పెట్టసాగేయట. దాని ఆరోగ్యం మళ్లీ పాడవ నారంభించిందట. ఈ పెను ప్రశ్నలన్నీ నేను చీమని అనే చిరుజ్ఞానంతో విడవవని తెలుసుకొని, అది తిరిగి పాత గురుశర్మ దగ్గరకి పరిగెట్టుకుంటూ వెళ్లి తన సందేహాలన్నీ నివృత్తి చేయమని పాదం పట్టుకొని ప్రార్థించిందట.

"ఆ జ్ఞానమే నాకుంటే అరసోలెడు నూకలకి నీ అన్ని సందేహాలూ తీర్చేయనా!" అని లోలోపల అనుకున్నాడట ఆకలితో ఉన్న నిగమశర్మ. ప్రకాశంగా చీమతో -

"నీ సందేహ నివృత్తి నేను చెయ్యలేను" అన్నాడట.

"పోనీ! చేసే జ్ఞానిని చూపించండి స్వామీ!' అని బతిమాలిందట చిరుచీమ.

అందుమీదట, తనకి తెలిసిన జ్ఞానుల గురించి ఆలోచించి,

"శిష్యుడా! నీ సందేహాలకు సమాధానాలు చెప్పగలిగే మహానుభావుడు నాకొక్కడే కనిపిస్తున్నాడు. ఇక్కడికి మూడు ఆమడల దూరంలో జన్నాలపల్లె అనే అగ్రహారం ఒకటుంది. ఆ అగ్రహారంలో చతుర్వేది అనే సద్బ్రాహ్మణుడున్నాడు. నువ్వు వెళ్లి ఆయన కాళ్లమీద పడి, జ్ఞానభిక్ష పెట్టమని ఆయన్ని ప్రార్థించు" అని చెప్పేడట నిగమశర్మ. ఆ చతుర్వేదికి చీమ విషయాలన్నీ తెలియజేస్తూ ఓ తాటాకు మీద జాబుకూడా రాసేడట శర్మ.

ఆ తాటాకు ఈడ్చుకుంటూ, కొన్ని దినాలు కాలినడకన ప్రయాణం చేసి జన్నాలపల్లె చేరుకొందిట చీమ.

నిగమశర్మ చెప్పినట్టుగానే జన్నాలపల్లెలో "చతుర్వేది" అని పిలువబడే వేదవేదాంగ వేద్యుడు తప్పక ఉన్నాడట. కాని, చీమ వెళ్లేసమయానికి ఆయన వేదపారాయణలో ఉన్నాడట. ఆ పిమ్మట ఆయన శిష్యులచే పరివేష్టింపబడి ఉన్నాడట. పరమ గురువు దరికి పరదేశి చీమ చేరకుండా వారి సచ్ఛిష్యులంతా చాలా తంటాలు పడ్డారట. యమ ప్రయాసలకి ఓర్చి మన చీమ ఆ చతుర్వేదిని కలుసుకొని నిగమశర్మ నుంచి తెచ్చిన పరిచయపత్రం ఆయనకి చూపించగలిగేసరికి దానికి తలప్రాణం తోకకి వచ్చిందట.

తాటాకు చదివి చిరుచీమని చూసి చతుర్వేదిగారు స్మితవదనులయేరట. "అయితే, వేదాలన్నీ తెలుసుకోవాలనుందా నీకు?" అని చీమని వారు పృచ్ఛించేరట.

"తమరు అనుగ్రహిస్తే తెలుసుకోగలను" అందిట సవినయపు చీమ.

"నాలో ఏమీలేదు నాయనా! అంతా భగవదనుగ్రహం" అన్నారట చతుర్వేదిగారు.

"వేదాలు తెలుసుకొందికి భగవదనుగ్రహం ఉండాలంటే అది బ్రాహ్మణపు చీమ అయివుండవలెను కదా!"

అని అంతలో చతుర్వేదిగారి శిష్యుడొకడు ఒక చిన్న సందేహ రూపంలో తన అభ్యంతరం తెలియజేశాడట. ఆ విషయం గురించి కొంత చర్చ జరగవలసిందే కాని చతుర్వేది గారు వేదాలు తెలిసిన అధికారంతో చర్చ జరగనీయకుండా చేసేరట.

"సద్బుద్ధి కలవాడే సద్బ్రాహ్మణుడు. పుట్టు బ్రాహ్మణులు వచ్చేటి కాలం కలికాలం కాని ఈ కాలం కాదు. ఈ చీమకి సద్బుద్ధి కలదని నా బుద్ధికి తోస్తోంది. చిన్న చిన్న చిరు పాపాలేవయినా ఈ చీమ చేసివున్నప్పటికీ, శుద్ధి చేసి ఈ చీమని మనం బ్రాహ్మణ్యంలోకి మార్చుకోవచ్చును" అన్నారట చతుర్వేదిగారు.

శిష్యులంతా గురువాక్యం శిరసావహించవలసి వచ్చిందట. కాని, వారు తమ కోపాన్ని తమ తమ కడుపుల్లో దాచుకొని, చీమకి వాతలు పెట్టి శుద్ధి చేద్దామని సంకల్పించేసరికి, "వాతలు పెట్టినట్లయితే ఎందుకు చస్తానో తెలుసుకోకుండానే చస్తాను మొర్రో"మని చిరుచీమ పెనుకేకలు వేసి, గోల చేసిందట. కేకలు విని పరుగిడి వచ్చిన చతుర్వేదిగారు శిష్యుల్ని వారించి, వాతలకి మారుగా మంత్రజలం జల్లి, ఆ చీమని శుద్ధిచేసి దానికి బ్రాహ్మణ్యం ఇప్పించేరట.

చతుర్వేదిగారు నిర్దిష్టంగా గురుకట్నం నిర్ణయించే అలవాటు ఎన్నడూ చేసుకోలేదట కాని, వారు యజ్ఞం చేయదలచుకున్నారట. హిరణ్యం కొంతైనా లేనిదే యజ్ఞం జరగడం

కష్టంట. అందుచేత చీమకి వేదాలూ, వాటి సారాలూ తెలియజేసేముందు చతుర్వేదిగారు ఓ చిన్న నిబంధన చేసేరట. ఆ నిబంధన ఏమిటో వినిన చీమ.

"అయ్యో! బంగారపు బరువు నేను భరించలేనే! తాటాకే మొయ్యలేకపోయేను కదా?" అందిట.

"రేణువా రేణువా చొప్పున ఎంత తేగలిగితే అంతే తే! చాలు!" అని చాలా సామ్యంగా సెలవిచ్చేరట చతుర్వేదిగారు.

"రేణువు రేణువు చొప్పున తేగలిగినంత హిరణ్యం తెచ్చుకొన్న చీమ సంవత్సరాలపాటు శ్రమించి, చతుర్వేదిగారివల్ల వేద వేదాంగాలన్నీ తెలుసుకొని ధన్యుడనయే ననుకుందిట మన చిరుచీమ.

అధ్యయనం అంతా అయిన పిమ్మట చతుర్వేదిగారివల్ల వేదసారం అంతా ఒకే ఒక మాటలో ఉన్నదని తెలుసుకున్నదట మన చీమ.

ఏమిటది!

"సోఽహం!" అన్నారట చతుర్వేదిగారు.

"సోఽహం!" అందిట చిరుచీమ. అన్నాక -

"అంటే ఏమిటి స్వామీ!" అని అడిగిందట చీమ.

అంటే ఏమిటో అంతా బోధించేరట చతుర్వేదిగారు. అంటే ఏమిటో అంతా విన్నాక

"అయితే ఏమిటి?" అని ప్రశ్నించిందట పిపీలికం.

చదువైపోయిందన్నారట చతుర్వేదిగారు.

శ్యామవనం చేరుకొందిట పిపీలికం.

బ్రహ్మజ్ఞానం పొందినప్పటికీ బ్రతుకులో ఏం తేడాకూడా కనిపించకపోయేసరికి చీమ చాలా నిరుత్సాహపడిపోయిందట. బ్రహ్మజ్ఞానంతో దాని తలంతా నిండిపోయి దాదాపు పండిపోయినప్పటికి కూడా బతుకులో దానికి వెతుకులాటలూ, పీకులాటలూ, బరువులూ, బాధ్యతలూ, కష్టాలూ, కడగళ్లూ ఏమీ తప్పలేదుట!

బ్రహ్మజ్ఞానం పొందికూడా నీరసించిపోతున్న మన చీమని చూసి మరొక చీమ చాలా వగచి ఈవిధంగా హితవు చెప్పిందట.

"నువ్వెందుకురా తమ్ముడా, అలా నీరసించిపోతావు. వేదవేద్యులకంటే గొప్పవారు మహా ఋషులని పిలువబడేవారున్నారని విన్నాను. మన ఈ వనంలోనే ఏడుకొండల అవతలనుంచి వచ్చిన సోదరుణ్ణి ఒకణ్ణి ఈ మధ్యనే నేను కలియడం తటస్థించింది. వాళ్లు ఉన్న దగ్గర ఒక మహాఋషి ఎన్నాళ్లనుంచో తపస్సు చేస్తున్నాడట. ఆ మహాఋషి చుట్టూనే వాళ్లంతా పుట్ట పెట్టుకుని జీవిస్తున్నారట. పోయి నీ బాధంతా ఆ మహానుభావునితో చెప్పుకో కూడదా?" అని హితబోధ చేసిందట ఆ మరొక చీమ.

హితవు చెప్పినందుకు ఆ మరొక చీమకి నమస్కరించి, ఋషిపుంగవుణ్ణి వెతుక్కొంటూ ఏడుకొండలూ దాటి వెళ్లిందట మన చీమ.

అక్కడ ఒక చిన్న గుట్టంత పుట్ట వుందిట. అందులో చీమలెన్నెన్నో ఉన్నాయిట. ఆ పుట్టలోనే మహాఋషి ఉన్నారని తెలుసుకొని ఆ పుట్ట అధికారులైన చీమల అనుమతి పొంది అందులోనికి ప్రవేశించి, అక్కడ మట్టితో, జటలతో, చీమలతో నిండిపోయినప్పటికీ నిశ్చింతగా తపస్సు చేసుకొంటున్న ఆ తాపసోత్తములవారిని కళ్లారా చూచి ఆ మహానుభావునికి వినయాతి వినయంగా వంగి నమస్కరించి వారిని మృదువుగా, వినయంగా సంస్కృత శబ్దాలతో పిలిచిందట మన చీమ.

చీమలపుట్టలో దేవభాష వినబడగానే ఋషిపుంగవులవారు ఉలికిపడి కళ్లు తెరిచి మన చీమని గుర్తించి.

"నీకు ఏమి కావలెను నాయనా?" అని దాన్ని శాంతంగా అడిగేరట. వెదురు బొంగులోంచి గాలి వచ్చినట్టుగా ఉన్నదట వారి స్వరం.

చీమ అప్పుడు తన విషయం అంతా వారితో వివరంగా చెప్పుకున్నదట.

నాలో నిజంగా భగవత్పదార్థం ఉన్నదా? ఉంటే భగవంతుడి కంటే భిన్న మేరీతిగా అయేను? నాలో భగవంతుడు లేకనేపోయినట్లయితే భగవంతుడు సర్వవ్యాపకుడు కానట్టే కదా! అందుచేతా అతడు నాలో ఉన్నట్టే లెక్కచేసుకోవాలి కదా! అతడు నాలో ఉన్నప్పటికీ నేను ఇన్ని బాధలేల పడవలెను? అదీ నా పాపకర్మల ఫలితమనుకొన్నచో భగవంతుడు నాలో ఉండగా, ఆ పాపములు నేను చేయుటెట్లు సంభవించినది? భగవంతుడు కూడా పాపముల నుండి తప్పించుకొనలేడా? ఇంతకీ నేనెవర్ని? నేనీ రీతిగా ఎందుకుండిపోయాను? ఇప్పుడు నా కర్తవ్యం ఏమిటి? అంతా నాకు తెలియజెప్పండి స్వామీ!

అందిట చీమ.

చీమ వాక్కులు శ్రద్ధగా విన్న ఋషిసత్తములు శాంతంగా ఈ విధంగా సెలవిచ్చేరట!

"బ్రహ్మజ్ఞానం విని విని సాధించేనంటే లాభం లేదు చీమా! "సోఽహం!" అనేది అందరికీ తెలుసు. దాన్ని ఆచరణలో సాధించి అనుభవం పొందాలంటే యోగంలోనే సాధ్య పడుతుంది. అందుచేత యోగసాధనచేసి తపస్సుచేయి!" అని సెలవిచ్చేరట.

వారు అలా సెలవిచ్చినందుకు వారికి నమస్కరించి, "తపస్సు చేస్తే జరిగేదేమిటి స్వామీ?" అని ప్రశ్నించిందట చిరు చీమ.

"జన్మరాహిత్యం సంపాదించి మోక్షం పొందడమే ఏ జీవికైనా గమ్యం! తపస్సు వల్ల అది సిద్ధిస్తుంది" అన్నారట ఋషిపుంగవులు.

చిరు చీమ ఒక్క క్షణం అలా నిలబడి, "ఇంతకీ స్వామీ! ఏ జీవికైనా జన్మరాహిత్యం ఎందుకు? మోక్షం ఎందుకు? తెలియక అడుగుతున్నందుకు క్షమించండి" అన్నదట.

చీమ ప్రశ్నకి సమాధానం చెప్పకుండా మౌనముద్రాలంకితులయేరట ఋషిపుంగవులు. మోక్షం ఎందుకు అంటే ఎవరైనా ఏమి చెప్పగలరు? (అలా అడిగేవారితో భాషించి ఏమి ప్రయోజనము?)

మునీశ్వరులవారివద్ద కొంతసేపు నిశ్చలంగా నిలబడిందట మన చీమ. వారు

సమాధానం చెప్పరని నిశ్చయమయేక చీమ తన ఇంటికి తిరుగుముఖం పట్టిందట.

రాళ్లూ రప్పలూ, చెట్లూ చేమలూ, ఏడుకొండలూ, ఎన్నెన్నో గుట్టలూ అన్నిటినీ దాటుకొని చిరు చీమ తన పుట్ట సమీపానికి చేరుకొనే సరికి దాదాపు నెల దినాలు పట్టింది. వెళ్లేసరికి భానూదయం అవుతోందిట.

మర్రిచెట్టు క్రింద తన పుట్ట అల్లంత దూరంలో ఉంది. ఉండగా అక్కడ నిలబడి పోయిందిట చిరు చీమ. పుట్టలోంచి చిందర వందరగా పగిలిపోయిన కోటలోంచి చెదిరిపోయిన సైన్యంలా లక్షలాది సంఖ్యలో పారిపోయి వచ్చేస్తున్నాయట చీమ తోడిచీమలు.

మన చీమకి ఒక్క క్షణంసేపు ఏమీ అర్థం కాలేదట. ఏదో ఆపద సంభవించి వుంటుందని ఆ వెంటనే మాత్రం గ్రహించగలిగిందట. అప్పుడది ఒక సోదరుణ్ణి ఆపి అడిగిందట.

"అన్నా అన్నా; ఏమి సంభవించింది? ఆపదా? ఏమాపద? ఏం జరిగింది?" అని చాలా ఆత్రుతగా అడిగిందిట.

అన్న చీమ వగర్చుకొంటూ ఆగి -

"ఎవడో రాక్షసుడు మన యింట్లో ప్రవేశించేడు!" అని చెప్పి మూర్ఛపోయిందిట.

అప్పుడు మన చీమ తన సోదరులందర్నీ ఆపి, తన చదువునంతా ఉపయోగించి వారికి ధైర్యం చెప్పి వారందర్నీ ఒకచోట నిలిపి తమ పుట్టలోకి తను ఒంటరిగా వెళ్లిందట.

అక్కడ ఆ చీమల పుట్టింట్లో అట్టడుగున విశాలమైన ఓ చల్లని గదిలో నల్లని ఒకానొక రాక్షసాకారం చుట్టలు చుట్టుకొని నిద్రపోడానికి సిద్ధమవుతోందట. చూడ్డానికి అది ఎంతో భయంకరంగానూ, చాలా అసహ్యంగానూ కూడా ఉందిట.

ఆ ఆకారాన్ని చూసి మన చీమ -

"ఓయీ! ఎవరు నీవు? మా యింట్లోకి మా అనుమతి లేకుండా ఎందుకిలా వచ్చేవు? అది అక్రమం కాదా? అన్యాయం కాదా? మాకు అపకారం చేయడం నీకు న్యాయమేనా?"

అని ఆ ఆకారాన్ని గౌరవపూర్వకంగానే అడిగిందట మన చీమ.

ఆ ఆకారం చీమ మాటలు విని తలెత్తిచూసి, చీమని కనిపెట్టి, బుసబుసమని నవ్వి, ఈ విధంగా చెప్పిందట.

"ఒరే పిపీలకాధమా! నేనెవరిననా అడిగేవు? నేను సుఖభోగిని; నీ పాలిట మాత్రం కాలయముణ్ణి! ఇప్పుడు తెలిసిందా నేనెవరో? తెలిసింది కద! మరి, నువ్వెవరవో నీకు తెలుసునా? నీ ముఖం చూస్తే నీకింకా ఏమీ తెలియనట్టే ఉందిలే. నువ్వు ఈ లోకంలో ఒకానొక తుచ్ఛపు కష్టజీవివి. కష్టజీవులు కష్టపడాలి. సుఖభోగులు సుఖించాలి. అలా జరుగుతుందనేది ప్రకృతి ధర్మం. అలా జరగాలనేది భగవదావేశం. అందుచేత మీ చీమ వెధవలంతా కష్టపడ వలసిందే! మీ కష్టమ్మీద మేం సుఖించవలసినదే! మాకు అదే న్యాయం అదే ధర్మం; కాదన్నవాణ్ణి కాటేసి చంపుతాం! ఇది మీరు కష్టపడి కట్టుకున్న యిల్లే. బాగానే ఉంది. మీ నిర్మాణ కౌశలానికి ముగ్ధుణ్ణయేను. మిమ్మల్ని మెచ్చుకుంటున్నాను. చాలు మీకది. పొండి! మీరింక దీని సౌఖ్యం అనుభవించే భాగ్యం అంటారా? అది మాది! అది మా హక్కు. ఆ హక్కు మాకు వీడూ వాడూ ఇచ్చింది కాదు. భగవంతుడే ఇచ్చాడు. ఇది ఇప్పటినుంచీ

నా ఇల్లు బోధపడిందిరా చిన్నోడా. నీకేదో చదువులు చదివి పాఠాలు నేర్చుకోవాలని కుతూహలంగా ఉన్నట్టుంది. ఈ దినానికి నీకీ పాఠం చాలు! మరో పాఠానికి మళ్లీరాకు. వచ్చేవంటే మిగతా పాఠాలన్నీ మరో లోకంలో నేర్చుకోవలసి ఉంటుంది. మరందుచేత వేగిరం నడువిక్కణ్ణుంచి, నాకు రాత్రంతా నిద్రలేదు. ఇప్పుడు నాకు నిద్రాభంగం మరింక చెయ్యక, ప్రాణాలమీద తీపుంటే తక్షణం ఇక్కణ్ణించి ఫో!"

అని చీమకి ఖచ్చితంగా చెప్పి నిద్రపోవడానికి సిద్ధంగా తలవాల్చిందట ఆ రాక్షసాకారం.

మన చిరుచీమ నివ్వెరపోయిందట.

నువ్వో చిరుప్రాణి వన్నారు. నువ్వు చీమ పేరుగల దానివన్నారు. నువ్వు దేవభాషలో పిపీలికాని వన్నారు. నువ్వు పిపీలికానివే కాని నువ్వు కూడా బ్రహ్మపదార్థానివే నన్నారు. నువ్వు అదన్నారు ఇదన్నారు. అంతే కాని -

"నువ్వు కష్టజీవివి"

అని మాత్రం అంతవరకూ ఎవ్వరూ చెప్పేరుకారుట చిరుచీమకి. నీ కష్టాన్ని దొంగిలించి ఇతరులు సుఖిస్తారని కూడా ఎవ్వరూ చెప్పలేదుట దానికి. "శాస్త్రా"లు చెప్పని సత్యం "ధర్మాత్ములు" దాచిన సత్యం నిజజీవితంలో ఆ రాక్షసాకారం వల్ల తెలుసుకుని, ఆ నిజానికి కొంతసేపు నిశ్చేష్టురాలయిపోయిందట మన చిరుచీమ. ఆ తరవాత కర్తవ్యం గురించి ఆలోచించ నారంభించిందిట. ఆ విధంగా జ్ఞానోదయం కలిగి, "బుద్ధుడ"యింది కాబట్టి ఈ చిరుచీమకి తనేం చెయ్యాలో వెంటనే తెలిసిపోయిందట.

అప్పుడు మన చీమ ఆ రాక్షసాకారాన్ని సుఖంగా నిద్రపోనివ్వక దానితో ఈ విధంగా చెప్పిందట.

"ఒరే రాక్షసాధముడా! మేం కష్టజీవులమే కావచ్చు, నువ్వు సుఖభోగివే కావచ్చు. కాని, నువ్వు మా కష్టాన్ని అపహరించి మాకు అన్యాయం చెయ్యడం మేం సహించం! మేం తిరగబడతాం! నువ్వు చెప్పిన న్యాయం భగవన్న్యాయమైనా సరే అది అన్యాయం కాబట్టి దాన్ని మేం మారుస్తాం! అందుగురించి మేంతిరగబడతాం. మీమీద మేం తిరగబడితీరుతాం".

అని చెప్పిందట మన చీమ ఆ రాక్షసాకారానికి.

చీమ వాక్కు విన్న రాక్షసాకారం మొదట కొంచెం వెటకారంగా నవ్విందట. ఆ తరవాత కోపంగా బుసకొట్టిందట.

రాక్షస కోపానికి చీమ నాయకుడు చిరునవ్వు నవ్వుకొని, పట్టుదలతో పైకి వెళ్లి సోదరు లందరికీ హితబోధ చేసి, ధైర్యం చెప్పి, వారిని వీరులుగా మార్చి, "రాక్షసాకారపు భగవన్న్యాయం" మీద తిరుగుబాటు చేసేందుకు అందర్నీ కూడగట్టుకొని ముందుకి రంగంలోకి ఉరికేడట. తత్ఫలితంగా -

శ్యామవనంలో ఆ మర్రిచెట్టు కింద ఆ దినం ఓ రాక్షసాకారం విలవిల తన్నుకొని నెత్తురు కక్కుకొని చచ్చిందట; ఆ మేరకి ఆమూలంగా భూభారం కొంత తగ్గిందట.

ఆంధ్రజ్యోతి వారపత్రిక, 17-1-1969